

EHDOTUSVAIHEEN VASTINEET

Otanmäki–Humpinsuo osayleiskaava Kajaani

Salassa pidettävä osuus poistettu (JulKL 24 § 1 mom. 14 kohta)

26.3.2026

Tähän asiakirjaan on koottu Otanmäki–Humpinsuo osayleiskaavan kaavaehdotuksesta saatu palaute. Kaavaehdotus oli nähtävillä 4.2.–6.3.2026. Aineistosta saatiin 17 lausuntoa ja 6 muistutusta.

LAUSUNNOT	2
Kaakkois-Suomen elinvoimakeskus 4.2.2026.....	2
Telia Finland Oyj 12.2.2026	2
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes 16.2.2026.....	2
Väylävirasto 20.2.2026.....	2
Metsäkeskus 23.2.2026	2
Pohjois-Suomen elinvoimakeskus 26.2.2026	3
Suomen luonnonsuojeluliiton Kainuun piiri ry ja Suomen luonnonsuojeluliiton Kainuun yhdistys ry 27.2.2026.....	5
Kainuun ympäristöterveyspalvelut 2.3.2026	7
Fingrid Oyj 3.3.2026.....	8
Kainuun liitto 3.3.2026.....	8
Metsähallitus 4.3.2026	9
Kajave Oy 4.3.2026.....	9
Luonnonvarakeskus 6.3.2026	10
Kajaanin Vesi 6.3.2026	10
Kainuun Museo 6.3.2026	11
MTK 6.3.2026	12
Lupa- ja valvontavirasto 13.3.2026.....	13
MUISTUTUKSET	16
Yksityishenkilö 10.2.2026.....	16
Otanmäki kyläyhdistys 27.2.2026.....	16
Tornator Oyj 4.3.2026	16
Vuolijoen riistanhoitoyhdistys 5.3.2026.....	17
Otanmäki Mine Oy 6.3.2026.....	17
Yksityishenkilön puolesta Metsänhoitoyhdistys Kainuu ry 6.3.2026	20

Lausunnot

Palautteista on poistettu mahdolliset henkilötiedot. Lausuntojen alussa olevat johdannot on jätetty pois, mikäli ne ainoastaan referoivat kaavaprosessia tai kaavan sisältöä.

LAUSUNTO	VASTINE
Kaakkois-Suomen elinvoimakeskus 4.2.2026	
1.1.2026 aloittaneen Kaakkois-Suomen elinvoimakeskuksen vesihuoltoyksikössä on tehty linjaus, että jatkossa yksikömme lausuu vain maakuntakaavatasoisista asioista. Viime vuonna olemme kommentoineet Otanmäki-Humpinsuon osayleiskaavaluonnosta vesihuollon näkökulmasta, tuolloin kommentit toimitettiin silloisen Kainuun ELY-keskuksen lausunnon yhteydessä. Virastouudistuksen vuoksi kaavoihin liittyvät lausuntopyynnöt tulisi jatkossa toimittaa Lupa- ja valvontavirastolle. Vaikka elinvoimakeskuksen vesihuoltoyksikkö ei jatkossa lausu tämän tasoista kaavoista, niin vesihuoltoon liittyviä asioita voi ja toivotaan edelleen toimitettavan tiedoksi myös meille kirjaamoon (kirjaamo.kaakkois-suomi@elinvoimakeskus.fi).	Merkitään tiedoksi.
Telia Finland Oyj 12.2.2026	
Telia Finland Oyj:llä ei ole huomauttamista Otanmäki – Humpinsuo osayleiskaava ehdotukseen.	Merkitään tiedoksi.
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes 16.2.2026	
Turvallisuus- ja kemikaalivirastolla ei ole lausuttavaa osayleiskaavaehdotuksesta eikä tarvetta uudelle viranomaisneuvottelulle.	Merkitään tiedoksi.
Väylävirasto 20.2.2026	
Väylävirastolla ei ole lausuttavaa ehdotuksesta. Meillähän oli työpalaveri teidän kanssa ennen ehdotusta ja näyttäisi että nyt nuo uudet yhteystarpeet radan yli on ehdotuksessa hyvin suunniteltu eri tasoon.	Merkitään tiedoksi.
Metsäkeskus 23.2.2026	
Kiittäen mahdollisuudesta lausumme asiasta seuraavaa: Yleiskaavakartan merkinnät ja määräykset: 1. M-6,-7,-8 kohdissa tulee tekstikohta - <i>Metsän käsittely maisemassa selvästi erottuvilla alueilla ja tiestön varsilla tulee tehdä avohakkuuta välttäen.</i> - kokonaan poistaa. - määräys on liikaa velvoittava ja rajoittaa maanomistajan oikeuksia ja taloutta metsätalouteen varatulla alueella. - metsälaki ja metsänhoitosuosituksot jo ohjaa toimintaa M-vaikutteisilla alueella.	Metsälaki ohjaa metsänhoitoa osayleiskaavan maa- ja metsätaloustaloudellisilla alueilla, jolloin yleiskaavan määräys ilmentää kaupungin toiveita metsänhoidolle maisemallisesti herkillä metsätalousalueilla. Kaupungin tavoitteena on, että näillä alueilla vältetään avohakkuuta. M-7-alueella avohakkuun välttäminen perustuu alueen toimimiseen ampumaradan suoja-alueena. M-5-, M-6- ja M-7-alueiden kaavamääräys ei rajoita maanomistajan oikeuksia eikä metsänhoitoa alueilla. Lausunnon vuoksi voidaan kaavamääräyksen sanamuotoa muuttaa

LAUSUNTO	VASTINE
	muotoon "Metsän käsittely maisemassa selvästi erottuvilla alueilla ja tiestön varsilla tulisi tehdä avohakkuuta välttäen." Muutos ei muuta kaavaratkaisua niin merkittävästi, että ehdotus tulisi asettaa uudelleen nähtäville. Asiaa selvennetään myös kaavaselostukseen.
2. Luo-1,2,3,4 merkinnät M-vaikutteisilla alueilla: Luo-merkinnät maa- ja metsätalouteen tarkoitetuilla alueilla tulee tehdä vain metsälain 10§ kohteista. - metsälain 10§ kohteet on otettava jo muutoinkin huomioon metsänkäytön toimenpiteissä - muut tehdyt luo -merkinnät erityisen tärkeinä alueina sekaannuttavat kohteiden statusta ja tulee poistaa kaavaluonnoksesta.	Metsälaki ohjaa metsänhoitoa osayleiskaavan maa- ja metsätalousvaltaisilla alueilla. Osayleiskaavan luo-merkintöjen tavoitteena on tuoda lisätietoa maanomistajille. Niiden esittäminen kaavakartalla on kaupungin tavoitteiden mukaista. Luo-1-kaavamerkintöjen määräyksissä on viittaukset lakipykälisiin, joihin määräys perustuu. Arvoluokan 2 kohteet ovat luonnonarvoiltaan merkittäviä, usein uhanalaisia tai luontotyyppiltään edustavia, ja siten kaupunki on kaavassa esittänyt, että nämä erityisen tärkeät kohteet on huomioitava alueen suunnittelussa ja toteutuksessa. Muiden arvoluokkien (luo-3, luo-4) kaavamääräys on suositus alueen maankäytölle, jotta luontoarvot voitaisiin huomioida kaupungin tavoitteiden mukaisesti.
3. Kaavan ja sen merkintöjen tulee olla selkeitä eikä tulkinnanvaraisia. Selkeällä kaavalla eri maankäytön toiminnot voidaan parhaiten yhteensovittaa lakien ja suositusten mukaisesti. Tulkinnat luovat lisätyötä ja turhia valituksia sekä korvausvastuun määrittämistä.	Metsälaki ohjaa metsänhoitoa osayleiskaavan maa- ja metsätalousvaltaisilla alueilla. Yleiskaava ei aiheuta korvausvastuuta.
4. Metsätalous väistää ja menettää metsäalaa muun maankäytön lisääntymisen vuoksi. Siten metsätalouteen varatuille alueille ei pidä luoda turhia lisävaateita muun maankäytön lisäämisen myötä. Tulisikin miettiä kompensatiokeinoja metsäpinta-alan- ja luontoarvojen lisäämiseksi alueen muutostoinnista metsäkadon vähentämiseksi.	Osayleiskaavan yhtenä tavoitteena on luonnonarvojen vaaliminen ja mm. maakunnallisen ekologisen yhteyden säilyttäminen. Kaavamerkinnöillä- ja määräyksillä pyritään lausunnon mukaisesti lisäämään luontoarvoja ja vähentämään metsäkatoa. Yleiskaavalla M-alkuiset alueet varataan metsätalouteen, ei rakentamiselle.
Pohjois-Suomen elinvoimakeskus 26.2.2026	
Liikenneosasto on käynyt aktiivista vuoropuhelua kaavaluonnoksen jälkeen valtatie 28 liikennejärjestelyjä koskien kaava-alueella ja sen läheisyydessä Kajaanin kaupungin, kaavoituksesta ja liikenneselvityksestä vastaavan konsultin sekä Väyläviraston kanssa. Liikenneselvityksen päivityksen yhteydessä on sovittu yhdessä mm. liittymien määrästä ja tarvittavista liikennejärjestelyistä alueella valtatie 28 koskien. Lisäksi Pohjois-Suomen elinvoimakeskuksen liikenneosasto on laatinut suunnitteluperusteet liikennejärjestelyistä valtatie 28 osalta yhdessä Väyläviraston kanssa. Liikenneosasto toteaa, että vuorovaikutus osapuolten välillä kaavaluonnoksen ja kaavaehdotuksen välillä on ollut hyvää. Kaavaehdotuksen kaavakartta vastaa sovittuja ratkaisuja, eikä Pohjois-Suomen elinvoimakeskuksella ole tältä osin huomauttamista valtatie 28 koskevista liikennejärjestelyistä.	Merkitään tiedoksi.

LAUSUNTO	VASTINE
<p>Kaavakartalla on esitetty kaavoituksen kohteena olevalle alueelle kaksi uutta liittymää valtatie eteläpuolelle ja kaksi liittymää valtatie pohjoispuolelle. Lisäksi kulku kaavoituksen kohteena olevalle alueelle on mahdollista valtatie eteläpuolella nykyisten Kaivosmittaajantien ja Humpinmäentien liittymien kautta. Kaavaselostuksen mukaan kaavan toteutumisen myötä pohjoisten alueiden asemakaavoituksen yhteydessä vastaavasti poistuu kaksi metsätalousliittymää pohjoiseen. Valtatie eteläpuolen asemakaavoituksen yhteydessä poistuu kolme metsätalousliittymää etelään sekä Humpinsuontien liittymä.</p> <p>Kaavaselostuksessa uusien liittymien määrä on paikoin kuvattu ristiriitaisesti suhteessa kaavakartaan.</p>	<p>Selostusta tarkistetaan lausunnon mukaisesti.</p>
<p>Tuik Finland Oy on konsultin välityksellä toimittanut joulukuussa 2025 Pohjois-Suomen elinvoimakeskukseen suunnitellusopimushakemuksen Kajaanin Otanmäkeen sijoittuvan datakeskuksen liikennejärjestelyiden suunnitteluun liittyen. Suunnittelusopimuksen laatiminen odottaa vielä hakijalta lisätietojen saamista.</p> <p>Kaavaselostuksen mukaan osayleiskaavan toteutumisen myötä liikennemäärät kasvavat merkittävästi alueella. Liikenneosasto näkee tärkeänä kaavaselostuksessa olevan maininnan siitä, että alueen liikenteen toimivuudesta ja sujuvuudesta tulee tehdä tarkastelu jatkossa toteutussuunnittelun yhteydessä, jolla varmistetaan ennustetilanteen järjestelyt ja vasemalle- ja oikealle kääntymiskaistatarve. Liikenteen toimivuudesta on syytä tehdä myös herkkystarkastelu, kun alueelle sijoittuva toiminta varmistuu.</p> <p>Liikenneosaston mielestä on tärkeää, että kaavaselostuksessa on tunnistettu, että lähtökohtaisesti kunta vastaa maankäytön maanteille aiheuttamien muutostarpeiden suunnittelusta ja toteutuksesta, toimien yhteistyössä alueellisen elinvoimakeskuksen liikenneosaston kanssa. Kaavaselostuksessa on hyvin tuotu esille myös, että on huomioitava, että väyläkoko- naisuuksien kunnossapito jää – hallinnollisesta luokituksesta ja erillisistä sopimuksista riippuen – usein valtion tai kaupungin vastuulle, mikä luo pitkäaikaisia taloudellisia velvoitteita tälle taholle.</p>	<p>Merkitään tiedoksi.</p>
<p>Kaavatyössä laaditun hulevesiselvityksen mukaan kaavan toteutumisen myötä alueen maankäyttö muuttuu laajalla alueella merkittävästi, ja läpäisemättömän pinnan ja siten muodostuvien hulevesien määrä kasvaa merkittävästi. Selvityksessä todetaan virtausreiteillä olevat valtatie rummut ja niiden huomioiminen hankesuunnittelun yhteydessä. Kaavamääräyksissä on kirjattu, että hulevedet on pyrittävä käsittelemään ja hyödyntämään syntypaikallaan ja mikäli hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan, on järjestelmän oltava hulevesiä suodattava ja viivyttävä. Kaavaselostuksessa todetaan, että alueille tulee laatia hankesuunnittelun yhteydessä hulevesisuunnitelma.</p> <p>Tehty hulevesiselvitys on yleispiirteinen, eikä anna kuvaa kaavan mukaisen tilanteen valuma-aluekohtaisista hulevesien määrien muutoksista. Tämän pohjalta Pohjois-Suomen elinvoimakeskus ei voi ottaa tarkemmin kantaa hulevesiasiaan, mutta toteaa, että tienpitäjä suhtautuu lähtökohtaisesti kielteisesti hulevesien johtamisesta maantien kuivatusrakenteisiin. Tien rakenteet on mitoitettu tien kuivatusta varten ja mikäli maankäytön muutokset muuttavat mitoitusvaatimuksia, tulee kunnan tai toimijan kustannuksellaan suunnitella ja toteuttaa riittävä mitoitus.</p> <p>Mikäli alueen hulevesiä johdetaan maantien kuivatusrakenteisiin, on rakentamisen yhteydessä vaadittava sellainen hulevesisuunnitelma, josta ilmenee myös hulevesien määrän muutosten vaikutukset maantien kuivatusrakenteiden mitoituksiin. Hankekohtaiset hulevesisuunnitelmat tulee hyväksyttävä Pohjois-Suomen elinvoimakeskuksella. Mikäli ilmenee, että nykyinen rakenteiden mitoitus ei ole riittävä, on toimijan tai kunnan kustannuksellaan suunniteltava ja toteutettava vaadittavat muutokset.</p>	<p>Osayleiskaavoitusta varten laadittu hulevesiselvitys on yleiskaavan tarkoituksen mukaisesti yleispiirteinen. Alueen asemakaavoituksessa ja erityisesti alueen toteutusvaiheessa laaditaan tarkemmat suunnitelmat mm. hulevesien osalta.</p>

LAUSUNTO	VASTINE
<p>Kaavaselostuksessa on mainittu mainintana ELY-keskus (esimerkiksi kappaleessa 4.3). Valtion aluehallintouudistuksen myötä kyseisessä kappaleessa tulee viitata ELY-keskuksen sijasta Pohjois-Suomen elinvoimakeskukseen.</p>	<p>Korjataan viranomaisten nimet kaavaselostukseen.</p>
<p>Suomen luonnonsuojeluliiton Kainuun piiri ry ja Suomen luonnonsuojeluliiton Kainuun yhdistys ry 27.2.2026</p>	
<p>Otanmäki-Humpinsuon osayleiskaavan suunnittelualue on suurelta osin vielä rakentamatonta metsätalousmaata ja metsittyneitä soita Otanmäen taajaman kupeessa. Alueelta löytyy runsaasti luontoarvoja. Nyt aluetta ollaan muuttamassa Kajaanin innovaatioekosysteemialueeksi, jota voisi paremmin kutsua teknosysteemiksi. Luonnon ekosysteemin ja monimuotoisuuden säilyttämisen kannalta on hankkeessa otettava huomioon ekologiset yhteydet ja tärkeät elinympäristöt mm. boreaaliset havumetsät, aapasuot (myös muut suotyypit), kosteikot, vesistöt sekä niiden että niistä riippuvainen lajiston säilyminen.</p>	<p>Kaavaratkaisussa on huomioitu maakunnallinen ekologinen yhteys sekä alueelta tunnistetut luontoarvot. Osayleiskaavoitus ohjaa alueen asemakaavoitusta, jossa tehdään tarkemmat ratkaisut luonnonarvojen ja rakentamisen yhteensovittamiseksi.</p>
<p>Otanmäki-Humpinsuon kaava-alue sijaitsee Oulujärven eteläpuolella vaikuttaen kolmesta viiteen eri valuma-alueeseen Oulujoen vesistön latva-alueella. Läntinen valuma-alue laskee Vuolijokeen, pohjoispuolinen valuma-alue Vimpelinjokeen ja yksi eteläpuolella itään Vuottojokeen. Tällä latva- alueella on pieniä järviä ja virtavesiä, jotka ovat tärkeitä luonnon monimuotoisuuden kannalta erilaisten eläinten lisääntymis- ja esiintymisalueena. Alueen vesistöt tarjoavat elinympäristön erityisesti vesilinnuille ja vaelluskaloille.</p> <p>Kaavaselostuksessa kerrotaan: <i>Vesilain tai soidensuojelun täydennysehdotuksen perusteella arvoluokkaan 1 luokiteltiin 12 kuviota. Selvitysalueelle rajattiin vuoden 2024 kasvillisuus- ja luontotyyppiselvityksen perusteella yhdeksän kuviota luokkaan 2 (erityisen tärkeät kohteet), 18 kuviota luokkaan 3 (monimuotoisuutta turvaavat kohteet) ja 48 kuviota luokkaan 4 (monimuotoisuutta tukevat kohteet). Vuonna 2025 rajattiin lisäksi neljä kohdetta luokkaan 3 ja kuusi kohdetta luokkaan 4. Yhteensä huomionarvoisten luontotyyppien perusteella rajattiin siis 85 kohdetta luokkiin 2–4. Arvoluokkiin luokitelluista kuvioista suurin osa kuuluu luonnontilaisen kaltaisiin suo- tai metsäkuvioihin. Suurin osa kohteista sijaitsee suunnittelualueella.</i></p> <p>Luonnon monimuotoisuuden ja virkistykseen kannalta tärkeät vesistöt samoin kuin kaava-alueella sijaitsevat metsäreitit ja virkistysalueet sekä yhteydet mm. Talaskankaan suuntaan näyttäisivät säilyvän.</p>	<p>Osayleiskaavan yhtenä tavoitteena on edistää luonnon monimuotoisuutta ja alueen virkistysmahdollisuuksia. Tähän on pyritty kaavaratkaisulla mm. osoittamalla maakunnallisen ekologisen yhteyden, Otanmäki-Pirttimäki-Hämeensalmi, pohjoisreuna ja osoittamalla ekologisen yhteyden alue M-6-merkinnällä, jonka kaavamääräyksen mukaisesti alueella ei saa suorittaa sellaisia toimenpiteitä, jotka heikentävät alueen läpi osoitettua ekologista käytävää.</p>
<p>Talaskankaan Natura-alue sijaitsee vain kahden kilometrin päässä kaava-alueen eteläpuolella. Talaskangas on myös matkailun kannalta merkittävä luonnonrauha-alue, jonka säilymistä hiljaisena alueena edellytetään maakuntakaavan suunnittelumääräyksissään. Teollisen toiminnan lisääntyminen Otanmäen uusilla kaava-alueilla ja lukuisat suunnittelussa olevat tuulivoimateollisuusalueet uhkaavat vakavasti yli 18 km retkeilyreitit ja Talaskankaan luonnonrauhasta nauttimista, jota tuskin kompensatioillakaan saadaan korvattua. Vajaan kahden kilometrin päässä kaava-alueesta sijaitseva Otanmäen lintuvesiallas on myös merkittävä virkistys- ja matkailukohde. Retkeily-yhteys Talaskankaan ja lintuvesialtaiden välillä on syytä säilyttää.</p> <p>Talaskankaan luonnonsuojelullista merkitystä on edelleen syytä korostaa, koska se on merkittävä ja monipuolinen luonnonsuojelualue sekä ekologinen ydinalue. Alueella on rajattu Natura 2000 -alue (Talaskankaan alue, SAC/SPAFI1200901), valtion suojelualue (Talaskankaan luonnonsuojelualue, ESA080040) ja luonnonsuojeluohjelma-alueita (Sopenmäki,</p>	<p>Osayleiskaavassa osoitetun teollisuusalueen etäisyys Talaskankaalta on useita kilometrejä, sillä kaavan eteläosa on osoitettu metsätalousalueena, joka on osa seudullista ekologista yhteyttä.</p> <p>Osayleiskaavalla ei lähtökohtaisesti osoiteta teollisuustoimintaa, joka aiheuttaisi esimerkiksi sellaista melua, joka ylettyisi kahden kilometrin päähän alueesta. Kaavamääräyksen mukaisesti alueen suunnittelussa ja toteuttamisessa on noudatettava valtioneuvoston päätöstä (VNp 993/1992) melutasojen ohjearvoista, valtioneuvoston päätöstä (VNp 53/1997) ampumaratojen aiheuttaman melutason ohjearvoista sekä sosiaali- ja terveysministeriön asettamia sisämelun toimenpiderajoja (STMa 545/2015). Alueen jatkosuunnittelussa ja mahdollisessa</p>

LAUSUNTO	VASTINE
<p>AMO000010; Talasjärvien alue, SSO080228). Talaskankaan alueelle on rajattu linnustollisesti merkittävä IBA-alue ja FI-NIBA-alue (Talaskangas-Joutensuo) sekä laajempi MAALI-alue. Alueella pesii merkittävän monta sensitiivistä lintulajia.</p> <p>Otannevan soidensuojelualue (SSO110356) ja osittain samalle alueelle on rajattu Natura 2000 -alue Otanneva (SACFI1200921) ovat osittain kaavan suunnittelualueen sisällä ja nämä näyttäisivät olevan kaavamerkinnöin suojatut.</p>	<p>YVA-menettelyssä tutkitaan alueelle sijoittuvan toiminnan ympäristövaikutukset</p> <p>Otannevan ja Talaskankaan Natura-alueille tehdään tarvittaessa luonnonsuojelulain mukaiset Natura-arvioinnit YVA-menettelyn yhteydessä. Otannevan Natura-alue ei ulotu osayleiskaavan alueelle, mutta Otannevan soidensuojelualue ulottuu, ja se on huomioitu kaavamääräyksellä.</p>
<p>Kaavaselostuksen sivulla 82 kerrotaan kaavan eteläosasta runsas kaksi kilometriä on varattu osaksi maakunnallista ekologista Otanneva-Pirttimäki-Hämeensalmi-käytävää, suosituksissa leveys mainitaan vähintään kolmen kilometrin levyisenä. Osa ekologisesta käytävästä jää siis rakentamisen alle. On myös hyvä muistaa, että ekologinen käytävä on myös merkittävä ja pysyvä elinympäristö lukuille eläin- ja kasvilajeille.</p>	<p>Osayleiskaavassa osoitetaan maakunnallisen ekologisen yhteyden pohjoisreuna kaavamerkinnällä. Osana kaavoitusta tehtyjen luontselvitysten sekä osayleiskaavan teollisuustoimintojen ja kaavan eteläpuolisen turvetuotantoalueen toimintojen perusteella maakunnallisen ekologisen yhteyden pohjoisreunan sijaintia on tarkennettu siten, että pohjoisreuna on siirretty noin kilometrin etelämpään verrattuna Kajaanin ekologisen verkoston selvityksessä (Ramboll 2024) esitettyyn sijaintiin. Kolme kilometriä leveä maakunnallinen ekologinen yhteys mahtuu edelleen Luolakankaan ja Otanmäki-Humpinsuo osayleiskaavan teollista toimintaa varten varatun alueen väliin.</p>
<p>Kaavatyön tueksi on tuotu kartoille luontoselvitysten tulokset monimuotoisuuden kannalta tärkeät alueet. Nähtäväksi jää kuinka tämän kaavan kartoituksissa löydettyjä arvokkaita luontoarvoja vaalitaan jatkosuunnittelussa ja asemakaavoituksessa, ja kuinka monta poikkeuslupaa lajien hävittämiseksi ja karkottamiseksi joudutaan alueelle hakemaan ja saadaan.</p> <p>Luontokadon torjumiseksi kaava-alueen merkittävät luontoarvot tulee ehdottomasti turvata. Myös tuleville sukupolville täytyy löytyä luonnonrauha-alueita, joihin voi mennä pakoon ihmisen aiheuttamaa melua.</p>	<p>Osayleiskaava ohjaa alueen asemakaavoitusta, jossa yleiskaavan määräykset on huomioitava.</p> <p>Yhtenä osayleiskaavan tavoitteena on turvata alueen luonnonarvot ja yhteensovittaa muuttuva maankäyttö niihin.</p>
<p>Kaava-alueelta on tehty kasvillisuus- ja luontotyyppi-, pesimälinnusto-, päivä-, pöllö-, petolintu-, liito-orava-, viitasammakko-, lepakko-, sähkökoekalastus-, sudenkorento-, saukko-, nisäkkäiden lumijälkilaskenta-, suurpeto-, metsäpeura- ja kanalin-tuselvitys vuonna 2024. Osassa selvityksissä kerrotaan myös tehtyjen kartoitusten epävarmuustekijöistä. Yhden vuoden kartoitusten antavan tiedot vain yhdestä vuodesta, joten selvitykset eivät ole kaiken kattavia. Etenkin liito-oravan osalta on toivomisen varaa, ettei havaintojen löytyminen jää liian myöhäiseen ajankohtaa kaavoituksen edistyessä. Löydetty luontoarvot, kuten liito-oravan huomioiminen, tulee turvata tarkoin lajin vaatimat elinympäristöpiirteet säilyttäen ja riittävin suoja- vyöhykkein. Lajien lisääntymis- ja levähdyspaikkojen lisäksi elinympäristöjen toiminnallisuus tulee turvata riittävän laajoina elinympäristöinä, jotta lisääntyminen ja poikasten kasvatukseen turvataan. Tähän liittyy Kajaanin ekologinen verkosto tulee suunnittelussa ottaa tarkoin huomioon. Otanmäen seutu on Kajaanin ekologisen verkoston mallinnuksessa todettu ekologisen verkoston ydinalueeksi, joka tulee kaavoituksessa ottaa huomioon.</p> <p>Usein rakentamisesta kärsivät eniten suuret nisäkkäät ja ihmisen toiminnalle arat lajit sekä lajit, jotka eivät liiku. Toivottavaa on myös, että koko kaava-alueen luontoarvot selvitetään tarkoin tulevaisuudessa asemakaavavaiheessakin.</p> <p>Kaiken kaikkiaan kaava-alueelta on löytynyt merkittäviä luontoarvoja mm. direktiivilajeja mm. viitasammakko ja lummelampikorento ja luultavasti liito-oravakin löytyisi kartoituksia toistettaessa parhaiten säilyneiltä metsäkuvioilta ja sekametsistä.</p>	<p>Alueella on todettu olevan hyvin niukasti liito-oravalle sopivia elinympäristöjä, eikä lajin pääesiintymisalue painotu kaava-alueelle tai sen lähistölle. Lähialueelta tunnetaan vain yksi aiempi havainto, jonka paikka on nykyään hakkuu. Liito-oravaselvitys on tehty oikea-aikaisesti.</p> <p>Osayleiskaavan luo-osa-alueet sisältävät biologisten määrittelemät suojaetäisyydet. Alueen asemakaavoituksessa tulee olla käytössä asemakaavatasoiset luontoselvitykset ja asemakaavoituksessa määritellään, miten arvokohteet huomioidaan.</p> <p>Osayleiskaava-alue ei ole suurpetoreviirien ydinalueella. Ihmisvaikutteisen ympäristön vuoksi selvitysalueella ei arvioida suurpetoselvityksen mukaan esiintyvän suden lisääntymis- ja levähdyspaikkoja, vaan suden todennäköisimmin käyttämät lisääntymis- ja levähdyspaikat sijaitsevat susireviirin keskiosaan sijoittuvan Talaskankaan Natura-</p>

LAUSUNTO	VASTINE
<p>Alueelta löytyneet arvokkaat luontotyypit ja monimuotoinen lajisto tulee säilyttää ja samoin vaikutukset ympäröiville alueille tulee arvioida tarkasti viimeistään asemakaavojen yhteydessä.</p>	<p>alueella sen erämaisen ympäristön ja vähäisen ihmisvaikutuksen vuoksi. Selvitysalue kuuluu havaintojen perusteella myös muiden suurpetojen laajan elinpiirin alueelle, mutta selvitysalueen laajan ihmisvaikutuksen vuoksi alueen ei arvioida soveltuvan muiden suurpetojen (ilves, karhu, ahma) lisääntymis- ja/tai levähdyspaikaksi, minkä vuoksi selvitysalueella tapahtuvan rakentamistoiminnan heikentävät vaikutukset suurpetoihin arvioidaan kokonaisuutena vähäisiksi.</p>
<p>Jatkuvaan sähkönkulutuksen kasvuun ei pidä uhrata kaikkia luonnonvarojamme ja rakentamattomia alueitamme. Tulee myös nähdä rajat, minkä ympäristö kestää. Valtavasti sähköä käyttävät datakeskukset ja muut teolliset laitokset vaativat sähkökapasiteettinsa turvaamiseksi jatkuvasti lisää tuulivoima- tai muuta kulutusta lisäävää energiantuotantoa, joka ei tule riittämään loputtomasti. Otanmäki sijaitsee myös etäällä Kajaanin kaupungin keskustasta ja keskustan kehittämistä.</p>	<p>Osayleiskaava sijaitsee teknistaloudellisesti parhaalla mahdollisella paikalla energiaintensiivisen teollisuusalueen sijoittamisen kannalta.</p>
<p>Kainuun ympäristöterveyspalvelut 2.3.2026</p>	
<p>Kajaanin kaupunki on pyytänyt terveydensuojeluviranomaiselta lausuntoa Otanmäki-Humpinsuo osayleiskaavan ehdotuksesta. - - Terveydensuojeluviranomainen on tutustunut kaavaselostukseen ja toteaa lausuntonaan seuraavaa: <i>Kaavoitus</i> Suunnittelualueen läheisyyteen ei tule kaavoittaa uutta asutusta tai muita häiriöille alttiita toimintoja.</p>	<p>Merkitään tiedoksi.</p>
<p><i>Maaperä ja pohjavesi</i> Kaavaselostuksen mukaan pohjaveden pinta suunnittelualueella on suhteellisen lähellä maanpintaa. Alueelle toteutettavien toimintojen suunnittelussa tulee ottaa huomioon pohjaveden suojaaminen, jotta pohjaveden pilaantumista tai sen vaaraa ei aiheudu. Alueen toiminnot eivät saa myöskään vaarantaa kotitalouksien tai julkisten palveluiden käyttämän pohjaveden riittävyttä tai laatua.</p>	<p>Ympäristönsuojelulain mukaan pohjaveden pilaaminen on kiellettyä. Merkitään tiedoksi toteuttamista ja tarkempaa suunnittelua varten.</p>
<p><i>Melu ja tärinä</i> Kaavan toteutuessa tieliikenteen määrä suunnittelualueella kasvaa moninkertaiseksi nykyiseen verrattuna ja samalla lisääntyy liikenteen aiheuttama melu ja tärinä. Suunnittelualueella ei ole häiriintyviä kohteita, mutta alueen ulkopuolella valtatien 28 läheisyydessä on useita asuinkiinteistöjä, joille lisääntyvä melu ja tärinä voivat aiheuttaa haittaa. Raideliikenne suunnittelualueella on nykyisin vähäistä, mutta mikäli alueelle tulee kuljetuksia vaativaa teollisuutta, on raideliikenteen lisääntyminen mahdollista. Samalla voivat lisääntyä myös raideliikenteen aiheuttama melu ja tärinä. Suunnittelualueen sisällä ei ole häiriintyviä kohteita, mutta alueen ulkopuolella lisääntyvän raideliikenteen melu ja tärinä voivat aiheuttaa haittaa Otanmäen taajamassa sekä suunnittelualueen ja Murtomäen välisen rataosuuden varrella olevalle asutukselle. Tie- ja raideliikenteen aiheuttamia melu- ja tärinähaittoja voidaan tarvittaessa ehkäistä esim. nopeusrajoituksia alentamalla.</p>	<p>Merkitään tiedoksi.</p>
<p>Otanmäen ampumarata sijaitsee suunnittelualueella. Kaavassa TY-2-alue sijoittuu osittain ampumaradan ja Otanmäen taajamaan väliin. Rakentamisvaiheessa puuston poistaminen alueelta on mahdollista, jolloin olosuhteet melun leviämiselle</p>	

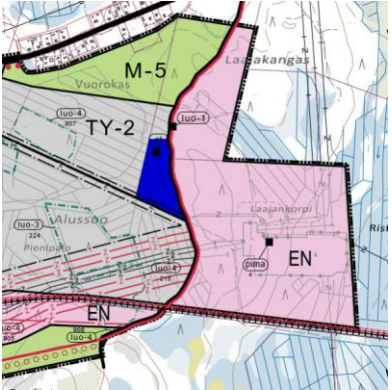

LAUSUNTO	VASTINE
voivat muuttua. Jatkosuunnittelussa tulee varmistua siitä, että kaavan toteutuminen ei lisää ampumamelun leviämistä asu- tuksen suuntaan.	Ampuradan alue on osoitettu olevan luvituksen ja nykyisen toiminnan mukaisesti.
Terveydensuojeluviranomainen huomauttaa, että sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa sisätilojen melulle on asetettu toimenpiderajat, ei tavoitearvoja. Toimenpiderajat asuinhuoneiden ja oleskelutilojen keskiäänitasolla L_{Aeq} ovat 35 dB päivällä (klo 7-22) ja 30 dB yöllä (klo 22-7).	Tarkistetaan kaavaselostukseen sanamuotoa lausunnon mukaisesti.
Fingrid Oyj 3.3.2026	
Fingrid Oyj kiittää mahdollisuudesta lausua hankkeesta. Kaavoitusta on edistetty Fingridin yhteistyötä tehden. Meillä ei ole kommentoivaa kaavaehdotuksesta. Tässä lausunnossa ei voida ottaa kantaa tarkemmin rakentamiseen tai teknisiin ratkaisuihin. Fingridin sähköaseman ja voimajohtojen läheisyyteen sijoittuvasta rakentamisesta tulee pyytää Fingridistä erillinen risteämälausunto, myös suunnitelmien tarkentuessa ja muuttuessa. Pyydämme toimittamaan lausuntopyynnön ensisijaisesti verkkosivun kautta www.fingrid.fi/risteamalausunnot . Tämä lausunto koskee vain Fingridin voimajohtoja ja toimintoja.	Merkitään tiedoksi.
Kainuun liitto 3.3.2026	
Osayleiskaava ja sen muu kaava-aineisto on laadittu selkeästi. Kaavaselostuksessa on huomioitu maakunnan kehitystä pitkällä ja keskipitkällä aikavälillä ohjaavat lakisääteiset ja strategiset asiakirjat, maakuntasuunnitelma 2045 ja maakuntaohjelma 2026-2029. Kainuun liitto toteaa, että osayleiskaava tukee maakuntaohjelman tavoitteita teollisten symbioosien vahvistamisesta.	Merkitään tiedoksi.
Osayleiskaavan kaavaselostuksen kohdassa 6.5 "Osayleiskaavan suhde maakuntasuunnitelmaan, -ohjelmaan ja -kaavoitukseen" todetaan, että maakuntakaavan ampumarata-kohdemerkinnällä (en) on osoitettu puolustusvoimien käytössä ja siviilikäytössä olevia ampumaratoja. Kainuun liitto toteaa tarkennuksena, että maakuntakaavassa on osoitettu ampuradat maakuntakaavamerkinnällä ea. Merkinnällä en on osoitettu maakunnan energihuollon kannalta tärkeät voimat sekä muuntamo ja sähköasema-alueet. Lisäksi kaavaselostuksessa todetusta poiketen maakuntakaavassa on osoitettu vain yksi energihuollon alue (en), Vuolijoen suurmuuntamoalue, joka sijaitsee yleiskaavan suunnittelualueella. Kainuun vaihe- maakuntakaavassa 2030 on tehty tätä koskeva tekninen sijaintikorjaus.	Selostusta tarkistetaan.
Otanmäki-Humpinsuon osayleiskaavan kaava-aineistossa on arvioitu monipuolisesti osayleiskaavan suhdetta maakuntakaavaan. Kainuun liitto toteaa, että voimassa oleva maakuntakaava on ollut ohjeena Otanmäki-Humpinsuon osayleiskaavaa laadittaessa ja maakuntakaavoitus on otettu huomioon yleiskaavoituksessa. Osayleiskaavan kaavaratkaisut eivät ole ristiriidassa maakuntakaavan keskeisten tavoitteiden ja periaatteiden kanssa. Kainuun liitolla ei ole muuta lausuttavaa osayleiskaavaehdotuksesta.	Merkitään tiedoksi.

LAUSUNTO	VASTINE
<p>Metsähallitus 4.3.2026</p> <p>Metsähallitus on tutustunut ehdotukseen ja antaa lausunnon valtion maa- ja vesiomaisuuden haltijana ja hoitajana. Metsähallitus harjoittaa toimialallaan liiketoimintaa ja hoitaa sille säädettyjä julkisia hallintotehtäviä. Julkisiin hallintotehtäviin kuuluu valtion perustettujen luonnonsuojelualueiden ja suojeluun varattujen alueiden hallinta ja hoito. Lisäksi Metsähallitus on tiettyjen lajien, kuten saimaannorpan ja maakotkan valtakunnallisesta seurannasta ja suojelun edistämisestä vastaava taho.</p> <p>Kaava-alueeseen rajautuu Metsähallituksen hallinnassa oleva Otannevan Natura-alue (SAC), joka on varattu suojeluun ja tullaan perustamaan luonnonsuojelulain mukaiseksi suojelualueeksi. Kaavan vaikutusalueella sijaitsee myös Talaskankaan Natura-alue (SAC/SPA), josta suurin osa sisältyy Talaskankaan luonnonsuojelualueeseen. Kaavaselostuksen mukaan Otannevan Natura-alueeseen kohdistuvat vaikutukset arvioidaan suunnitelmien tarkentuessa luonnonsuojelulain 35 §:n mukaisen Natura-arvioinnin avulla. Talaskankaan Natura-alueen osalta kaavaselostuksessa ei ole erikseen mainintaa mahdollisen Natura-arvioinnin tai sen tarveharkinnan tekemisestä. Metsähallitus muistuttaa, että kaavaehdotusta ei voida hyväksyä ennen kuin Natura-arviointi ja siitä annetut lausunnot ovat käytettävissä (luonnonsuojelulaki, 35 §:n 2 mom).</p>	<p>Osayleiskaava ei toimi toteuttamisen välineenä, vaan Luonnonsuojelulain 35 §:n mukaisesti Natura-arviointi laaditaan hankekohtaisessa YVA-menettelyn yhteydessä. Maanomistaja on käynnistänyt YVA-menettelyn osalle aluetta sijoittuvasta hankkeestaan ja sen yhteydessä arvioidaan tarkemmin myös Natura-alueeseen kohdistuvat vaikutukset varsinaisesti aiotusta toiminnasta. YVA-menettely etenee täysin kuntakaavoituksesta erillisenä prosessina. Kuntakaavoitukseen ei sovelleta ympäristövaikutusten arviointimenetystä annetun lain tarkoittamaa YVA-menettelyä eikä siksi Natura-arvioinnin tarvitse olla tehty ennen kaavan hyväksymistä.</p>
<p>Salassa pidettävä osuus poistettu</p>	<p>Merkitään tiedoksi.</p>
<p>Metsähallitus pitää hyvänä, että Otanmäki-Humpinsuo osayleiskaavan kaavaehdotuksessa on huomioitu Metsähallituksen lausunto kaavaluonnoksesta ja Pirttimäen alueen VL-2 -merkintä on muutettu merkinnäksi MU-2. Kaavaehdotuksen maa- ja metsätalousvaltaisien alueiden merkintöjen M-5, M-6 ja M-7 osalta metsänkäsittelytavoista määrätään: "Metsän käsittely maisemassa selvästi erottuvilla alueilla ja tiestön varsilla tulee tehdä avohakkuuta välttäen." Metsähallitus katsoo, että maa- ja metsätalousvaltaisilla alueilla niiden pääasiallinen käyttötarkoitus tässä tapauksessa on metsätalous ja metsälaki on niillä voimassa kaikessa laajuudessaan ja velvoitteissaan. Metsähallitus muistuttaa, että toukokuun 2017 jälkeen voimaan tulevissa osayleiskaavoissa ei enää ole voinut asettaa maisemätyölupaehtoita maa- ja metsätalousvaltaisille alueille ja metsänkäsittelytapoja rajoittavalla määräystekstillä tätä asiaa pyritään tosiasiallisesti kiertämään. Metsähallitus katsoo, että metsälain mukaisten toimenpiteiden kieltäminen maa- ja metsätalousvaltaisilla alueilla on vastoin lakia ja määräysteksti "<i>Metsän käsittely maisemassa selvästi erottuvilla alueilla ja tiestön varsilla tulee tehdä avohakkuuta välttäen.</i>" tulee poistaa lopullisesta kaavasta merkintöjen M-5, M-6 ja M-7 osalta.</p> <p>Muilta osin Metsähallituksella ei ole lausuttavaa kaavaehdotuksesta.</p> <p>Metsähallitus pyytää, että lausuntoon lähetetään vastine sähköpostiosoitteeseen kirjaamo@metsa.fi</p>	<p>Metsälaki ohjaa metsänhoitoa osayleiskaavan maa- ja metsätalousvaltaisilla alueilla, jolloin yleiskaavan määräys ilmentää kaupungin toiveita metsänhoidolle maisemallisesti herkillä metsätalousalueilla. Kaupungin tavoitteena on, että näillä alueilla vältetään avohakkuuta. M-7-alueella avohakkuun välttäminen perustuu alueen toimimiseen ampumaradan suoja-alueena. M-5-, M-6- ja M-7-alueiden kaavamääräys ei rajoita maanomistajan oikeuksia eikä metsänhoitoa alueilla. Lausunnon vuoksi voidaan kaavamääräyksen sanamuotoa muuttaa muotoon "Metsän käsittely maisemassa selvästi erottuvilla alueilla ja tiestön varsilla tulisi tehdä avohakkuuta välttäen." Muutos ei muuta kaavaratkaisua niin merkittävästi, että ehdotus tulisi asettaa uudelleen nähtäville. Asiaa selvennetään myös kaavaselostukseen.</p> <p>Merkitään tiedoksi.</p>
<p>Kajave Oy 4.3.2026</p>	
<p>Kajave Oy esittää, että osayleiskaavan ehdotuksessa tulee huomioida seuraavat asiat:</p> <p>1. Rytisuon uuden 110 kV sähköaseman aluevaraus (EN / energiahuollon alue)</p> <p>Pyydämme, että kaavaan lisätään Rytisuon sähköasemaa koskeva aluevaraus. Uusi sähköasema sijoittuu kiinteistön 205-417-12-237 määräalalle (tunnus M601). Kajaanin kaupunki on myöntänyt sähköasemalle rakentamisluvan tammikuussa 2026 (lupnumero 205-2026-4). Tiedote sähköasema-alueelle järjestetään Humpinmäentien kautta</p>	<p>Kajaven sähköasema ja sen rakentamislupa on osayleiskaavassa huomioitu et-kohdemerkinnällä. Yleiskaavan TY-2-alue on linjassa suunnitellun käyttötarkoituksen kanssa.</p>

LAUSUNTO	VASTINE
 <p>Sähköasema-alueen sijainti osayleiskaavakartalla sinisellä värillä</p>	
<p>2. 110 kV maakaapeliyhteyden kaavallinen huomiointi</p> <p>Rytisuon sähköasema liitetään osaksi Kajaven suurjännitteistä jakeluverkkoa uudella 110 kV:n maakaapeliyhteydellä nykyiseltä Vuojoki–Iisalmi 110 kV:n voimajohdolta Vuolijoen sähköaseman itäpuolelta. Kaapelireitti kulkee osayleiskaava-alueella. Maakaapelin pituus on noin 500 metriä ja kaapelialueen leveys 7 metriä. Maakaapeliyhteys liittyy Otanmäen erottimeen sekä alueen muihin voimajohtokokonaisuuksiin.</p>	<p>Yleiskaavan yleispiirteisyyden vuoksi ei maakaapeleita ole tavanomaisesti esitetty. Lausunnon mukainen kaapelireitin toteuttaminen on osayleiskaava-alueella mahdollista.</p>
<p>Luonnonvarakeskus 6.3.2026</p>	
<p>Luonnonvarakeskuksella ei ole lausuttavaa asiasta.</p> <p>Luonnonvarakeskuksen aiemmin antamat lausunnot hankkeesta ovat yhä ajantasaisia.</p>	<p>Merkitään tiedoksi.</p>
<p>Kajaanin Vesi 6.3.2026</p>	
<p>Ehdotettu osayleiskaava-alue ei kuulu minkään Kajaanissa toimivan vesihuoltolaitoksen toiminta-alueisiin. Kaavaehdotuksessa mainittua Kajaanin vesihuollon toiminta-aluetta ei ole olemassakaan, vaan kaupunki hyväksyy vesihuoltolaitokselle toiminta-alueen sen ehdotuksesta. Otanmäen asemakaava-alue ja Vuorokkaan kylä kuuluvat Kajaanin Vesi -liikelaitoksen erillisiin talousveden ja jäteveden toiminta-alueisiin. Jos osayleiskaava-alueelle laaditaan asemakaava, sen alue liitettäneen aikanaan Kajaanin Vesi -liikelaitoksen toiminta-alueisiin niiden päivitysten yhteydessä. Ehdotetun kaava-alueen pohjoisosan halki kulkee Otanmäki-Kajaani -siirtoviemäri ja -yhdysvesijohto ja alueen länsiosan läpi kulkee raakavesijohto. Muuta vesihuoltoa alueella ei sijaitse.</p>	<p>Selostusta tarkistetaan lausunnon mukaisesti.</p>
<p>Kaavoitettavaksi ehdotetun teollisuusalueen rakennusoikeus on niin suuri, että sinne sijoitettavan toiminnan vedentarve ja tuotetun jäteveden määrä ovat suuremmat kuin Kajaanin Vesi -liikelaitoksen ehdotetulla kaava-alueella käytettävissä oleva</p>	

LAUSUNTO	VASTINE
<p>nykyinen vesihuoltokapasiteetti. Kajaanin Vesi -liikelaitoksen talous- ja jätevesijärjestelmiin tehtävillä merkittävillä muutoksilla ehdotetun kaava-alueen vesihuoltokapasiteetti on saatettavissa suomalaisten mitoitusnormien mukaista ns. normaalia kulutusta vastaavaksi yhdysvesijohdon ja siirtoviemärin nykyisillä dimensioilla, kun prosessi- ja palovesien lähteenä käytetään muuta kuin talousvettä ja niitä eikä hulevesiä johdeta jätevesiviemäriin. Huippukulutusten tasaamiseksi alueelle sijoituvien toimijoiden on tarvittaessa huippuvirtaamien tasaamiseksi rakennettava alavesisäiliö ja jäteveden tasaussäiliö/-allas.</p>	<p>Merkitään tiedoksi asemakaavoitukseen ja toteutussuunnittelua varten.</p>
<p>Kajaanin Vesi -liikelaitoksen toteutettaviin vesihuoltojärjestelmän muutoksiin sisältyy ehdotettua osayleiskaava-aluetta palvelevan alavesisäiliön rakentaminen mahdollisimman lähelle kaava-aluetta. Säiliö on tarkoitus sijoittaa Otanmäen nykyiselle asemakaava-alueelle. Mikäli se ei onnistu, olisi sille varattava tila tässä osayleiskaavassa ja/tai tulevassa asemakaavassa.</p>	<p>Yhdyskuntateknisten laitteiden sijoittaminen on mahdollista ilman yleiskaavamerkintää asiasta, eikä lausunnon mukaisella sijoittamisella vaikeuteta kaavan toteutumista.</p>
<p>Osayleiskaavaehdotukseen ei ole juurikaan sisällytetty yleisiä katualueita tms., joihin kiinteistöjä palvelevaa vesihuoltoa yleensä sijoitetaan. Kajaanin Vesi -liikelaitoksella ei ole mitään ratkaisua vastaan mutta kaikkien osapuolten on hyvä ymmärtää, että Kajaanin Veden nykyisten taksamallien sekä sopimus- ja toimitusehtojen mukaan vesihuollon liittymispisteet tulevat pitkälti sijaitsemaan nykyisen asemakaava-alueen reunoilla tai siirtoviemäriin ja yhdysvesijohdossa, jos se teknisesti on mahdollista ja tarkoituksenmukaista. Liittyvä kiinteistö vastaa kustannuksellaan ja velvoitteineen vesihuollon rakentamisesta ja kunnossapidosta liitoskohdan kulutuspiirteen välillä.</p>	<p>Merkitään tiedoksi toteutussuunnittelua varten.</p>
<p>Suunnittelualueen länsiosan halki kulkevaa raakavesijohtoa esitetään siirrettävän siten, että mm. nykyisen ampumaradan kohdalla olisi rakennettava uutta raakavesijohtoa noin 900 metriä. Raakavesijohdon siirto suunnitteluineen ja muine toimenpiteineen tulee toteuttaa hankkeeseen ryhtyvän kustannuksella ja uudelle linjaukselle tulee hankkia sijoitusluvut ja rasitteet.</p> <p>Kajaanin Vesi -liikelaitoksella ei ole kaavaluonnoksesta tässä vaiheessa muuta lausuttavaa.</p>	<p>Merkitään tiedoksi asemakaavoitukseen ja toteutussuunnittelua varten.</p>
<p>Kainuun Museo 6.3.2026</p>	
<p>Rakennettu kulttuuriympäristö</p> <p>Suunnittelualueella ei sijaitse valtakunnallisesti, maakunnallisesti tai paikallisesti arvokkaita rakennetun kulttuuriympäristön kohteita eikä maisemia. Suunnittelualueen välittömässä läheisyydessä sijaitsee valtakunnallisesti arvokas rakennettu kulttuuriympäristö (RKY) Otanmäen kaivosyhdyskunta. Lähimmillään RKY-alueen raja sivuaa suunnittelualueen rajaa suunnittelualueen luoteiskulmassa. Kainuun Museo katsoo, ettei suunnitelmilla ole vaikutusta Otanmäen kulttuuriympäristön arvoihin.</p>	<p>Merkitään tiedoksi.</p>
<p>Arkeologia</p> <p>Kiinteät muinaisjäännökset ovat muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamia. Ilman lain nojalla annettua lupaa kiinteän muinaisjäännöksen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen ja muu siihen kajoaminen on kielletty.</p>	<p>Merkitään tiedoksi.</p>

LAUSUNTO	VASTINE
<p>Otanmäki-Humpinsuon osayleiskaava-alueelle on tehty kaksi arkeologista inventointia syksyllä 2024 (Mikroliitti Oy) ja ke-säkuussa 2025 (Sweco 2025). Kainuun Museo on inventoinneista tehdyt raportit tarkastanut ja lisännyt maastohavainnot muinaisjäänösrekisteriin.</p> <p>Inventointien jälkeen ehdotusvaiheessa olevalla kaava-alueella sijaitsee kuusi kiinteää muinaisjäänöstä. Kohteet on lueteloitu kaavaselostuksessa. (s. 60, taulukko 1) Nämä kuusi kohdetta löytyvät myös kaavakartalla ja ne on kattavasti myös nimetty kaavakartan selosteeseen. Kainuun Museo toteaa, että muinaisjäänökset on otettu mahdollisissa teollisuusalueen rakentamisissa hyvin huomioon.</p> <p>Kainuun Museo haluaa vielä muistuttaa, mikäli teollisuusalueen rakentamisen aikana, saneeraus- tai huoltotöissä tavataan merkkejä kiinteästä muinaisjäänöksestä tai löydetään muinaisesineitä, tulee työ paikalla keskeyttää ja ilmoittaa välittömästi asiasta Museovirastolle tai alueelliselle vastuumuseolle Kainuun Museoon. (MML 295/1963, 14§ ja 16§).</p>	
MTK 6.3.2026	
<p>Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK katsoo, että Otanmäki–Humpinsuo osayleiskaavaehdotuksessa maa- ja metsätalousvaltaisille alueille (M-alueet) osoitetut kaavamääräykset ja LUO-merkinnät rajoittavat metsätalouden harjoittamista ilman lakiperustetta ja ilman korvausjärjestelmää. Tämä on vastoin yleiskaavan sisältövaatimuksia ja maanomistajan omaisuudensuojaa.</p>	
<p>1. M-alueiden metsätalous edellyttää selkeää ensisijaisuutta</p> <p>MTK korostaa, että M-merkinnän tarkoituksena on turvata maa- ja metsätalouden harjoittamisen edellytykset. Kaavaehdotuksessa M-alueille kohdistuvat:</p> <ul style="list-style-type: none">• avohakkuita koskevat rajoittavat määräykset,• maisema- ja luontoarvoihin perustuvat yleisluonteiset velvoitteet,• ekologisiiin yhteyksiin liittyvät tulkinnanvaraiset ehdot. <p>Yhdessä nämä muodostavat tilanteen, jossa M-alueet eivät enää tosiasiallisesti toimi maa- ja metsätalousalueina. MTK katsoo, että tällainen ratkaisu heikentää metsätalouden oikeusvarmuutta ja muuttaa M-alueiden luonnetta ilman asianmukaista kaavamerkintää tai vaikutusten arviointia.</p>	<p>Metsälaki ohjaa metsänhoitoa osayleiskaavan maa- ja metsätalousvaltaisilla alueilla, jolloin yleiskaavan määräys ilmentää kaupungin toiveita metsänhoidolle maisemallisesti herkillä metsätalousalueilla. Kaupungin tavoitteena on, että näillä alueilla vältetään avohakkuita. M-7-alueella avohakkuun välttäminen perustuu alueen toimimiseen ampumaradan suoja-alueena. M-5-, M-6- ja M-7-alueiden kaavamääräys ei rajoita maanomistajan oikeuksia eikä metsänhoitoa alueilla. Lausunnon vuoksi voidaan kaavamääräyksen sanamuotoa muuttaa muotoon ”Metsän käsittely maisemassa selvästi erottuvilla alueilla ja tiestön varsilla tulisi tehdä avohakkuuta välttää.” Muutos ei muuta kaavaratkaisua niin merkittävästi, että ehdotus tulisi asettaa uudelleen nähtäville. Asiaa selvennetään myös kaavaselostukseen.</p>
<p>2. LUO-merkinnät metsäalueilla ovat ongelmallisia</p> <p>MTK vastustaa LUO-merkintöjen käyttöä metsäalueilla silloin, kun niihin liittyy metsätaloutta rajoittavia kaavamääräyksiä.</p> <ul style="list-style-type: none">• LUO-merkinnät (erityisesti luo-3 ja luo-4) eivät perustu metsälakiin tai luonnonsuojelulakiin.• Niitä käytetään luontoselvityksiin perustuvina arvoluokituksina, mutta kaavassa niille annetaan käytännössä suojelun kaltaisia vaikutuksia.• Erityisesti luo-4-kohteet synnyttävät niin sanotun harmaan suojelun tilanteen, jossa metsätalous vaikeutuu tai estyy ilman virallista suojelupäätöstä ja ilman korvausta maanomistajalle.	<p>Metsälaki ohjaa metsänhoitoa osayleiskaavan maa- ja metsätalousvaltaisilla alueilla. Osayleiskaavan luo-merkintöjen tavoitteena on tuoda lisätietoa maanomistajille. Niiden esittäminen kaavakartalla on kaupungin tavoitteiden mukaista. Luo-1-kaavamerkintöjen määräyksissä on viittaukset lakipykäliin, joihin määräys perustuu. Arvoluokan 2 kohteet ovat luonnonarvoiltaan merkittäviä, usein uhanalaisia tai luontotyyppiltään edustavia, ja siten kaupunki on kaavassa esittänyt, että nämä erityisen tärkeät kohteet on huomioitava alueen suunnittelussa ja toteutuksessa. Muiden arvoluokkien (luo-3, luo-4)</p>

LAUSUNTO	VASTINE
<p>MTK katsoo, että luonnon monimuotoisuuden turvaaminen metsätalousmaalla tulee hoitaa vapaaehtoisten suojelukeinojen kautta, ei yleiskaavan epämääräisillä merkinnöillä.</p>	<p>kaavamääräys on suositus alueen maankäytölle, jotta luontoarvot voitaisiin huomioida kaupungin tavoitteiden mukaisesti.</p>
<p>3. Päällekkäinen sääntely ei ole hyväksyttävää</p> <p>Kaava-alueella metsälain, vesilain ja luonnonsuojelulain mukaiset kohteet ovat jo lainsäädännön suojaamia. LUO-merkintöjen lisääminen näiden päälle:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ei lisää luonnonsuojelun vaikuttavuutta, • mutta heikentää metsätalouden ennakoitavuutta, • ja voi estää METKA-ympäristötuen ja muiden vapaaehtoisten suojelukeinojen käytön. 	<p>ks. ed. vastine</p>
<p>4. Oikeudellinen lähtökohta</p> <p>MTK muistuttaa, että yleiskaava:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ei saa aiheuttaa maanomistajalle kohtuutonta haittaa, • eikä saa rajoittaa elinkeinon harjoittamista ilman selkeää oikeusperustaa ja korvausmahdollisuutta. <p>Nykyisessä muodossaan osayleiskaavaehdotus ei täytä näitä vaatimuksia M-alueiden ja LUO-merkintöjen osalta.</p>	<p>Metsälaki ohjaa metsänhoitoa osayleiskaavan maa- ja metsätalousvaltaisilla alueilla. Yleiskaava ei aiheuta korvausvastuuta.</p>
<p>5. MTK:n edellyttää, että</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. M-alueiden kaavamääräyksiin lisätään yksiselitteinen kirjaus, jonka mukaan: <i>”Merkintä ei rajoita metsätalouden harjoittamista metsälain sallimissa rajoissa.”</i> 2. LUO-merkinnät poistetaan M-alueilta tai rajataan selkeästi vain informatiivisiksi ilman metsätaloutta rajoittavaa vaikutusta. 3. Mikäli kaavaan jää määräyksiä, jotka tosiasiallisesti rajoittavat metsätaloutta, on maanomistajan korvaus- tai lunastusmahdollisuus varmistettava. 4. Kaavaselistusta täydennetään siten, että LUO-merkintöjen oikeusvaikutukset metsätalouteen kuvataan selkeästi ja yksiselitteisesti. 	<p>Kaavaselistukseen voidaan vielä täydentää edellisten kohtien vastine.</p>
<p>Yhteenveto</p> <p>MTK katsoo, että osayleiskaavaa on muutettava siten, että maa- ja metsätalouden harjoittaminen M-alueilla on selkeästi turvattu eikä luontoarvoihin perustuvia rajoituksia aseteta ilman lakiperustaa ja korvauksia. Tämä on edellytys kaavan hyväksyttävyydelle maanomistajien, metsätalouden ja alueen elinvoiman näkökulmasta.</p>	
<p>Lupa- ja valvontavirasto 13.3.2026</p>	
<p>Kaavan valmisteluaineistosta Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) on antanut lausuntonsa 5.5.2025. Julkisesti nähtävillä olevassa kaavaehdotuksessa on pääosin huomioitu valmisteluaineistosta annetun</p>	

LAUSUNTO	VASTINE
<p>lausunnon sisältö. Lupa- ja valvontavirasto toteaa, että 1.1.2026 voimaan tulleen virastouudistuksen jälkeen liikenteellisissä kysymyksissä toimivaltainen viranomaisena Kajaanin kaupungin osalta on Pohjois-Suomen elinvoimakeskus.</p> <p>Lausuntoa on pyydetty 6.3.2026 mennessä. Lupa- ja valvontavirasto on saanut lisäaikaa lausunnon antamiseksi 13.3.2026 saakka. Lupa- ja valvontavirasto lausuu osayleiskaavaehdotuksesta seuraavaa:</p>	
<p>Sovellettavat oikeusohjeet</p> <p>Otanmäki-Humpinsuon osayleiskaava on tullut vireille vuonna 2024. Todettakoon, että maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta annetun lain mukaan alueidenkäyttölain voimaan tullessa vireillä oleva asia käsitellään loppuun soveltaen tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, tässä tapauksessa maankäyttö- ja rakennuslain säännöksiä. Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) nimike on muutettu lailla maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta (752/2023), joka tuli voimaan 1.1.2025. Uusi nimike on 1.1.2025 alkaen ollut alueidenkäyttölaki (AKL).</p>	<p>Merkitään tiedoksi.</p>
<p>Luonnonarvojen vaaliminen</p> <p>Osayleiskaavaehdotuksessa on tunnistettu kaavan ja sen vaikutusalueen merkittävimmät luontoarvot. Niihin kohdistuvia vaikutuksia ja yhteisvaikutuksia sekä huomioimista luonnonsuojelulain mukaisesti tulee tarkastella yksityiskohtaisemmin osana YVA-menettelyä, asemakaavoitusta sekä tapauskohtaista luvitusta, joiden yhteydessä Lupa- ja valvontavirasto antaa lausuntonsa mm. selvitysten sekä luontoarvoja huomioivien toimenpiteiden riittävydestä.</p>	<p>Merkitään tiedoksi.</p>
<p>Suuronnettomuusvaara</p> <p>Kaavaselostuksen mukaan T/kem-1-merkintä perustuu kaavoitusaloitteen tekijän esitykseen ja perustelu pohjautuu maanomistajan ilmoittamaan kemikaalien varastointimäärään aiotussa hankkeessa. Vaikka laadittavalla osayleiskaavalla varaudutaan datakeskuksen sijoittamiseen alueelle, yleiskaavalla halutaan myös mahdollistaa muuta teollista rakentamista. Kaavaselostuksen kuvassa 56 on kuvattu varoetäisyyksiä alueen asuin- ja lomarakennuksista. Suojaetäisyydet on luokiteltu pienien (100 m), keskikokoisten (300 m) ja suurien (500 m) laitosten mukaan. Kuvan mukaan suojaetäisyydet suuriin laitoksiin ulottuvat sekä Otanmäen taajamasta että Vuorokkaan asutusalueesta T/kem-1-alueelle. Koska osayleiskaava on tarkoitus laatia siten, että se mahdollistaa useiden erityyppisten toimintojen sijoittamisen alueelle, Lupa- ja valvontavirasto näkee perusteltuna, että T/kem-1-aluetta supistetaan siten, että suurten laitosten edellyttämä suojaetäisyys tulee huomioituksi. Tulee huomioida, että yleiskaavan sisältövaatimuksiin (AKL 39 §) kuuluu mahdollisuudet turvalliseen ja terveelliseen elinympäristöön sekä ympäristöhaittojen vähentäminen. Tätä tukee myös valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT), joiden mukaan suuronnettomuusvaaraa aiheuttavat laitokset sijoitetaan riittävän etäälle asuinalueista, yleisten toimintojen alueista ja luonnon kannalta herkistä alueista.</p> <p>Lupa- ja valvontavirasto muistuttaa jatkotyöhön ja kaavan toteutusvaiheeseen, että vaikka yleiskaavan T/kem-1-aluevaraus ulottuu voimajohtoalueeseen saakka, tulee toteutuksessa kiinnittää erityistä huomiota siihen, ettei voimajohtojen läheisyyteen tule sijoittaa tulipalo- tai räjähdysvaarallisia kohteita.</p>	<p>Kaavaselostuksessa on analysoitu erilaisten skenaarioiden avulla suunnittelualueen ja läheisten herkkien alueiden välistä suhdetta. Skenaarioissa on käytetty kemikaalilaitosten etäisyyksiä. Osayleiskaavan T/kem-1-alueella ei kuitenkaan ole sallittu kemikaaleja valmistavien laitosten sijoittaminen vaan määräyksen mukaan vain varastointi. Lisäksi osayleiskaavan alueet on määrätty ratkaistavaksi asemakaavoittamisella. Mikäli asemakaavoitusvaiheessa on tiedossa alueen tarkempi käyttötarkoitus, on luonnollista tarkistaa myös aluevaraukset. Toteutusvaiheessa luvituksen yhteydessä huomioidaan suojaetäisyydet ja rakennusten sijoittamiset kortteleissa. Siten aluetta ei ole tarkoituksenmukaista muuttaa nähtävillä olleesta osayleiskaavaehdotuksesta.</p>
<p>Jalankulku ja pyöräily</p> <p>Osayleiskaavaehdotus on laadittu kaavan valmisteluaineistosta saadun palautteen sekä tarkentuneiden tavoitteiden perusteella. Kaavaehdotukseen on lisätty mm. uusi jalankulun ja pyöräilyn reitti valtatie 28:n eteläpuolelle yhdistämään</p>	<p>Merkitään tiedoksi.</p>

LAUSUNTO	VASTINE
<p>Vuorokkaan asutusalue ja Otanmäen taajama toisiinsa. Lupa- ja valvontavirasto toteaa, että tehty muutos edistää VAT:ien tavoitteiden mukaan kävelyä ja pyöräilyä sekä vastaa yleiskaavan sisältövaatimuksia luomalla mahdollisuudet kevyen liikenteen järjestämiseen ympäristön, luonnonvarojen ja talouden kannalta kestäväällä tavalla ja luomalla mahdollisuudet turvalliseen elinympäristöön.</p>	
<p>Ilmastovaikutukset</p> <p>Lupa- ja valvontavirasto toteaa, että ilmastovaikutusten arvioinnin perusteella kaavaehdotuksen mukaisesta maankäytön muutoksesta ja esirakentamisesta aiheutuvat haitalliset ilmastovaikutukset ovat poikkeuksellisen suuret. Alue on nykytilassa pääosin metsäpeitteistä turvemaata, jolle rakentaminen johtaa suuriin päästöihin. Turvemaan rakennettavuus on huonoa, mikä lisää merkittävästi haitallisia ilmastovaikutuksia paalutusten ja maatäyttöjen takia. Kaavaselostuksessa on syytä esittää selkeämmin kaavaratkaisun poikkeuksellisen suuret haitalliset maankäytön muutoksen ja esirakentamisen päästöt. Metsäkatoa ei voida verrata koko kaupungin metsäpinta-alaan, kuten on tehty.</p>	<p>Selostusta tarkennetaan lausunnon perusteella.</p>
<p>Jatkokäsittely</p> <p>Lupa- ja valvontavirasto esittää, että edellä lausuttu otetaan huomioon.</p> <p>Lausuntopyyntönsä Kajaanin kaupunki on pyytänyt ottamaan kantaa tarpeesta järjestää osayleiskaavasta 2. viranomaisneuvottelu. Lupa- ja valvontavirasto katsoo, ettei näe tarvetta MRA 18 §:n 1 momentissa säädettyyn kaavaehdotuksen jälkeiseen viranomaisneuvotteluun.</p> <p>Kaavoituksen kanssa yhtä aikaa on vireillä Palvelinkeskus Kajaani-Otanmäki YVA-menettely, jonka hankealue sijoittuu yleiskaava-alueen pohjoisosaan. Hankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelma (YVA-ohjelma) on ollut nähtävillä 1.7.2025 - 29.8.2025, ja yhteysviranomaisen, Kainuun ELY-keskus, on antanut YVA-ohjelmasta lausunnon 19.9.2025. Hankkeen YVA-selostuksesta kuulemista ei ole vielä tiedotettu. Lupa- ja valvontavirasto haluaa tässä yhteydessä muistuttaa, että pohjoisosan asemakaavoituksen (Otanmäki-Alussuo asemakaava) yhteydessä tulee huomioida Palvelinkeskus Kajaani-Otanmäki YVA-menettelyn vaikutusten arviointi ja yhteysviranomaisen YVA-selostuksesta antama perusteltu päätelmä.</p>	<p>Merkitään tiedoksi.</p> <p>YVA-menettely on kaavoituksesta erillinen ja toimijan tavoitteleman hankkeen vuoksi tapahtuva prosessi. Kaavoitus on puolestaan alueidenkäyttölain mukaista kaupungin maankäytön suunnittelutyötä, eikä asemakaava mahdollista vain kyseisen YVA-menettelyn hanketta. YVA-selostuksesta annettava perusteltu päätelmä huomioidaan hankkeen toteuttamisessa ja sen luvituksessa YVA-lain mukaisesti.</p>

Muistutukset

Muistutuksista on poistettu henkilötiedot yksityisyyden suojaamiseksi.

MUISTUTUKSET	VASTINE
<p>Yksityishenkilö 10.2.2026</p> <p>viitaten puhelinkeskusteluun 10.2. 26 liittyen kiinteistö [kiinteistötunnus poistettu] moottorikelkkauraan.Kyseisen reitti/uran ei tule kulkea ko.kiinteistön mailla mistään kohtaa.kiinteistölle merkitty ekologinenkäytävä ei saa rajoittaa metsätalouskäyt- töä/hakkuita mitenkään..tämä lause pitää sisällyttää erikseen kaavaan.</p>	<p>Merkintää kaavakartalla tarkennetaan muistutuksen mukaisesti. Asiasta on kuultu erikseen tarkennuksen kohteena olevan kiinteis- tön maanomistajaa eikä siten ole tarvetta osayleiskaavan uudelleen nähtäville asettamiselle.</p> <p>Metsälaki ohjaa metsänhoitoa osayleiskaavan maa- ja metsätalous- valtaisilla alueilla.</p>
<p>Otanmäki kyläyhdistys 27.2.2026</p> <p>Otanmäki kyläyhdistys suhtautuu kaavaehdotukseen myönteisesti ja toivoo sen johtavan rakennuskaavan laatimiseen ja sen myötä rakentamisen alkamiseen. Uusi yritystoiminta Otanmäen alueella ja sen läheisyydessä on tervetullutta niin kauan kun suunnittelussa ja toteutuksessa huomioidaan ympäristönäkökulmat, liikenneturvallisuus ja hyvien asumisolosuhteiden säilyt- täminen alueella.</p> <p>Osayleiskaavassa on hyvin otettu huomioon alueen asutus, virkistysalueet, suojeltavat arvokohteet sekä maakunnalliset ekologiset yhteydet. Maanomistajien aluetarpeet on huomioitu ja alkuperäisen kaavan rajoja muutettu niiden perusteella.</p> <p>Toivomme erityistä huomiota kiinnitettävän liikennejärjestelyihin, jotta kulkureitit myös jalankulkijoille ja kevyen liikenteen käyttäjille ovat sujuvia ja turvallisia ja että lisääntyvä työmaaliikenne ohjautuu tarkoituksenmukaisesti. Erityisen iloisia olemme kaavaan merkitystä Kokkolantie (tie nro 28) kevyenliikenteen väylästä. Liikenneturvallisuuden vuoksi kevyenliikenteenväylän Otanmäestä Vuorokkaalle olisi hyvä jatkaa Vuorokkaalta Vuottolahdentien (tie nro 879) risteykseen, ao. risteyksestä alka- vaan kevyen liikenteen väylään asti.</p> <p>Emme näe tarpeellisena järjestää 2. viranomaisneuvottelua osayleiskaavasta.</p>	<p>Merkitään tiedoksi.</p> <p>Osayleiskaava ohjaa asemakaavaa ja yleiskaavan yleismääräyksiin on muistutuksessa esitetty tavoite kirjattuna: <i>”Jatkosuunnittelussa tulee huomioida kaikki liikkumismuodot, liikenneturvallisuus ja es- teettämyys. Erityistä huomiota kiinnitetään joukkoliikenteen, pyöräi- lyn, jalankulun sekä ympärivuotisen ulkoilun olosuhteiden kehittämi- seen.”</i></p> <p>Merkitään tiedoksi.</p>
<p>Tornator Oyj 4.3.2026</p> <p>Kaavaehdotus on hyvin valmisteltu ja kiitämme sidosryhmien näkemysten huomioimisesta kaavaprosessin aikana.</p> <p>Pidämme teollisuus- ja varastoalueiden kaavoittamista tarkoituksenmukaisena ja perusteltuna. Kaavassa esitetyt teollisuus- ja varastoalueet sijoittuvat kokonaisuuden kannalta hyvin, ja niiden sijainti tukee alueen kehittämistä sekä elinkeinotoiminnan edellytyksiä.</p>	<p>Merkitään tiedoksi.</p>

MUISTUTUKSET	VASTINE
<p>Tuemme osayleiskaavan toteutumista maanomistajan roolissa. Kaava luo selkeät ja ennakoitavat puitteet alueen maankäytölle sekä mahdollistaa alueen hallitun ja pitkäjänteisen kehittämisen.</p> <p>Kaavan läheisyydessä on hyvät edellytykset uusiutuvan energian tuotantoon, mikä tarjoaa merkittävää potentiaalia erityisesti energiaintensiivisen teollisuuden näkökulmasta. Teollisuuden sijoittuminen uusiutuvan energiantuotannon läheisyyteen tukee kestävästä aluekehitystä, parantaa energian saatavuutta ja vahvistaa alueen houkuttelevuutta investointikohteena.</p> <p>Huomiona todetaan, että kaava-alueen itäpuolella Pieni Humpinmäen alueella on vireillä maa-ainesten ottolupa ja ympäristölupa. Kaavassa esitetyt tieyhteudet tukevat myös tätä hanketta.</p> <p>Edellä esitetyin perustein suhtaudumme osayleiskaavaan myönteisesti ja pidämme kaavan tavoitteita perusteltuina.</p>	
<p>Vuolijoen riistanhoitoyhdistys 5.3.2026</p>	
<p>Vuolijoen riistanhoitoyhdistys on riistanhoitomaksun maksaneiden metsästäjien omatoimisuuteen perustuva itsenäinen toimija, joka toimii entisen Vuolijoen kunnan alueella. Riistanhoitoyhdistys vastaa toimialueellaan kestävästä riistantalouden edistämisestä ja organisoinnista sekä hoitaa sille säädetty julkiset hallintotehtävät.</p> <p>Pydyttynä lausuntonaan Vuolijoen riistanhoitoyhdistys toteaa seuraavan.</p> <p>Vuolijoen riistanhoitoyhdistyksen toiminnan kannalta keskeinen asia Otanmäki-Humpinsuo osayleiskaavaehdotuksessa on Otanmäen ampumarata. Vuolijoen riistanhoitoyhdistys järjestää ampumaradalla vuosittain ampumakokeita, jotka kuuluvat riistanhoitoyhdistyksen lakisääteisiin julkisiin hallintotehtäviin. Vuolijoen riistanhoitoyhdistyksellä ei ole vaihtoehtoisia ampumarataa ampumakokeiden järjestämiseen, joten pidämme välttämättömänä, että ampumarata huomioidaan vähintään kaavaehdotuksessa esitetyllä tavalla. Ampumaradan huomioiminen on myös turvallisuusnäkökohtien puolesta tärkeää ja mielestämme kaavaehdotus huomioi nyky muodossaan myös turvallisuusasiat lyhyellä ja pitkällä aikavälillä. Otanmäen ampumarata on erittäin tärkeä kaikille entisen Vuolijoen kunnan alueen metsästäjille ja urheilumpujille. Otanmäen ampumarata on entisen Vuolijoen kunnan ja sen välittömän lähialueen ainoa ampumarata, jossa on mahdollisuudet harjoitella ja harrastaa ammuntaa turvallisesti ja monipuolisesti nykyaikaisten vaatimusten mukaisessa ympäristössä.</p>	<p>Merkitään tiedoksi.</p>
<p>Otanmäki Mine Oy 6.3.2026</p>	
<p>Otanmäki Mine Oy toteaa, että kaavaehdotuksessa on nyt huomioitu valtatie 28 pohjoispuolinen yhtiön malminetsintäalue. Kuitenkin olennaisia osia yhtiön malminetsintäalueesta ja tulevasta kaivospiiristä sisältyy edelleen kaavaehdotuksen T/kem-1 -alueeseen maantien eteläpuolella ja osin pohjoispuoliseen T-1 alueeseen. Näillä alueilla on noin 35% tunnetuista Vuorokkaan kaivoksen malmivaroista ja niiden sisältyminen kaava-alueeseen käytännössä kokonaisuudessaan estää esiintymän hyödyntämisen kehittämisen.</p> <p>Suunniteltu kaivostoiminta on nyt nähtävillä olevassa kaavaluonnoksessa tuotu paremmin esille kuin aiemmassa kaavaehdotuksessa. Tästä huolimatta kaavaluonnoksessa asiaa käsittelevät kohdat (s.59, s.122 ja s.136-137) antavat vaikutelman, että kaivostoiminta nähdään selvästi vähempiarvoisena kuin alueen pääkäyttäjäksi suunnitellut datakeskustoiminnot.</p> <p>Otanmäki Mine Oy toistaa aiemmin esille tuomansa näkökohdan, jonka mukaisesti alueelle suunnitellut toiminnot eivät lähtökohtaisesti poissulje toisiaan. Nyt kaava-alueelle sisällytetty Vuorokkaan eteläinen malminetsintäalue (Otanmäki-4) on alle 3 % koko kaava-alueen pinta-alasta (51 ha vs. 1 870 ha) ja alustavasti suunniteltu kaivospiiri noin 7,5% koko kaava-alueesta.</p>	<p>Kaava-alueen pohjoisosaan sijoittuu Otanmäki Mine Oy:n malminetsintäluvan alue, joka on vain noin 13 % kaikista malminetsintäluvan alueista.</p> <p>Kaupunki on hyväksynyt maanomistajan aloitteen, jolla pyritään tämän kiinteistöjen kaavoittamisessa teollisuustoimintaan. Osayleiskaavan alue on laaja ja alueesta noin puolelle ei osoiteta muuttuvaa maankäyttöä, vaan ne on osoitettu maa- ja metsätalousalueina nykykäyttötarkoitustensa mukaisina.</p>

MUISTUTUKSET

Kaavoitusalueen laajuus ja alueen muu maankäyttö huomioiden, kaavaan olisi helposti sovittavissa myös kaivostoiminta Vuorokkaan alueen eteläiseen osaan. Kuten kaavaselostuksessa todetaan, merkittävä osa tästä Vuorokkaan eteläisestä osasta on sortumavaarallista tai muutoin hankalasti tavanomaiseen rakentamiseen hyödynnettävissä olevaa aluetta. Näin ollen alueen merkitys kaavan toteuttamisen kannalta on vielä vähäisempi kuin edellä olevat prosenttiosuudet antavat ymmärtää.

Kaavaselostuksessa on lyhyesti arvioitu teknologiateollisuuden ja datakeskustoimintojen paremmuutta kaivostoimintaan nähden mm. tuotannon arvonlisän ja korkean jalostusasteen työpaikkojen osalta. Arvio on puutteellinen ja asian riittävä käsittely vaatisi huomattavasti seikkaperäisempää arviointia ja taloudellisten vaikutusten laskentaa. Kaivosteollisuus on myös osa teknologiateollisuusklasteria ja sen luomat pitkäaikaiset työpaikat kerrannaisvaikutuksineen tarjoavat datakeskuksiin nähden täysin kilpailukykyisiä korkean jalostusasteen hyväpalkkaisia työpaikkoja. Kaivosteollisuus on myös historiallisesti osoittanut omaavan merkittävän potentiaalin innovoida uutta korkean teknologian tutkimus- ja tuotantoteollista yritystoimintaa.

Kunnalla on varsin laaja harkintavalta päättää alueidensa käytöstä, eikä maanomistajalla tai -haltijalla ole ehdotonta oikeutta saada alueelleen tietynlaista kaavaa. Kunnan harkintavaltaa rajoittavat kuitenkin maankäyttö- ja rakennuslaissa kaavoille säädetyt sisältövaatimukset, jotka osaltaan varmistavat muun muassa Suomen perustuslaissa säädettyjen yhdenvertaisen kohtelun, omaisuudensuojan ja elinkeinojen harjoittamisvapauden toteutumisen.

Kaivostoiminnan suhdetta muuhun elinkeinotoimintaan nähden kaavoitusta koskien on tarkasteltu KHO:n vuosikirjapäätöksessä KHO:2019:67 (Diaarinumero:3326/1/18) Kuusamon strategista yleiskaavaa koskien. Kyseisessä päätöksessä todettiin, että yleiskaavassa esitetty kaavaratkaisu ei perustunut kaivostoiminnan ja yleiskaava-alueen muun maankäytön yhteensovittamisen osalta maankäyttö- ja rakennuslain 9 §:ssä ja vastaavan asetuksen 1 §:ssä säädetyllä tavoin yleiskaavan tehtävä ja tarkoitus huomioon ottaen sen merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin selvityksiin ja arviointeihin. Siten hallinto-oikeuden ratkaisu kaavan kumoamisesta tältä osin oli pidettävä voimassa.

Otanmäki Mine Oy katsoo, että Otanmäki – Humpinsuon osayleiskaavassa vaikutusten arviointi ja sen myötä esitetty suunnitteluratkaisu on vastaavalla tavoin puutteellinen kuin edellä mainittu Kuusamon strateginen yleiskaava.

Edelleen Otanmäki Mine Oy tuo esiin aiemmin lausumaansa, jonka mukaisesti EU on luokitellut esiintymän sisältämät vana-diinin ja titaanin kriittisiksi metalleiksi ja titaanin myös strategiseksi metalliksi. Näiden metallien merkitys on jatkuvasti entisestään korostunut geopoliittisen tilanteen kiristymisen vuoksi. Suomen ja Euroopan tulisi enenevässä määrin panostaa näiden ja muiden strategisten metallien omaan tuotantoon ja huoltovarmuuden sekä kriisinkestävyyden lisäämiseen tältä osin.

Edelliseen liittyen EU komissio lanseerasi ResourceEU-aloitteen joulukuun 2025 alussa, jolla pyritään edelleen vahvistamaan EU alueen omien kriittisten ja strategisten mineraalivarantojen hyödyntämistä. Tämä uusi aloite tukee ja vahvistaa komission vuonna 2024 säätämää erityisasetusta kaivostuotannon vahvistamisesta EU:n alueella. Näihin kahteen toimenpiteeseen liittyy

VASTINE

Osayleiskaavan vaikutusten arviointi ja suunnitteluratkaisu on asianmukainen (AKL 9 § ja 39 §). Alueidenkäyttölain mukaisen yleiskaavan tarkoituksena on kunnan yhdyskuntarakenteen ja maankäytön yleispiirteinen ohjaaminen sekä toimintojen yhteen sovittaminen maankäyttö- ja rakennuslain osoittamissa rajoissa. Vaikutusten arviointi on tehty kaavan tarkoitukseen ja tarkkuustasoon nähden riittävällä tavalla. Osayleiskaava ohjaa myöhempää asemakaavoitusta, jossa vaikutusten arviointi täsmentyy suunnittelun tarkentumassa. Osayleiskaavan ratkaisut perustuvat kokonaisarvioon alueen maankäytöllisistä tavoitteista sekä kattavista selvityksistä. Kaupungilla ei ole velvollisuutta osayleiskaavan kaavaselostuksessa selvittää kaikkia mahdollisia erilaisia vaihtoehtoisia alueen tulevia käyttötarkoituksia ja käyttötarkoitusten mahdollisia yhdistelmiä (kuten saastuttamattoman teollisuuden (ml. datakeskustoimintojen) ja kaivostoiminnan yhteensovittamista entisen Vuorokkaan kaivoksen alueelle). Kajaani ei tämän kaavoitettavan alueen maankäyttöä suunnitellessaan tavoittele alueelle kaivostoimintaa, vaan ensisijaisesti muun tyyppistä teollisuutta. *Koska alueelle ei ole osoitettu kaivostoimintaa, ei sen yhteensovittamistakaan kaava-alueella ole tutkittu. Kaavassa valittu käyttötarkoitus ei perustu toimintojen yhteensovittamiseen liittyviin selvityksiin vaan kaupungin harkintaan maanomistajan tekemästä aloitteesta.* Kaupungilla on harkintavalta maankäytön suunnittelussa. Sikäli kun erilaiset kunnan maankäytölliset tavoitteet ja mahdollisesti myös alueella toimivien elinkeinonharjoittajien samaan kaavoitettavaan alueeseen kohdistuvat tavoitteet ovat ristiriidassa keskenään, kunta tekee poliittisen ja maankäyttöä koskevan suunnittelullisen punninnan osana kaavoitusta.

Korkeimmassa hallinto-oikeudessa ei arvioitu Kuusamon strategisen yleiskaavan vaikutusten arvioinnin puutteellisuutta, vaan ratkaistavina olivat ainoastaan 1. ehdoton kielto kaivostoiminnalle ja 2. kaavamääräys, jolla ennalta rajoitettiin sitä, mitä kaupunki tulee myöhemmin kaavoittamaan. Näitä asioita ei ole käsillä Kajaanin kohdalla. Kajaani ei ole osayleiskaavaselosteessa ehdottomalla

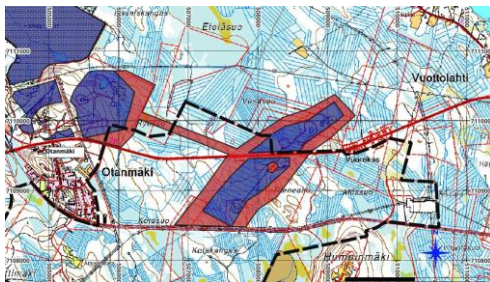
MUISTUTUKSET

myös 04.03.2026 EU komission laatima ehdotus, jolla pyritään vahvistamaan EU alueen teollista tuotantoa eli ns. "Teollisuuden vauhdittamisäädös (Industrial Accelerator Act)". Tämän ehdotetun säädöksen ydinviesti on, että EU alueen teollisuutta tulee vahvistaa, tukea ja priorisoida EU:n ulkopuolelta tulevaa teollista kilpailua vastaan.

Yhdysvaltalaisomisteisen ja Yhdysvalloista tuodulla teknologialla operoivan datakeskuksen toiminta sitä vastoin ei ole millään tavoin ongelmatonta ajatellen Suomen ja EU:n tavoitteita vähentää riippuvuuttaan Yhdysvaltojen teknologiajäteistä. Tätä ei kaavaselostuksessa tarkastella millään tavoin, vaikka olisi nykyisessä maailmanpoliittisessa tilanteessa täysin perusteltua tuoda tämä esiin kokonaisvaltaisessa harkinnassa alueen maankäyttöä koskien. Edelleen datakeskusten teknologia tuodaan suurelta osin ulkomailta, jolloin investoinnin kansantaloudellinen ja aluetaloudellinen arvo on jotain muuta kuin kokonaisinvestoinnin arvo. Myös syntyvien pitkäaikaisten työpaikkojen määrää ja laatua voidaan perustellusti kyseenalaistaa. Näitä seikkoja olisi syytä kriittisesti tarkastella, mikäli todella haluttaisiin em. KHO:n päätöksen mukaisesti tarkastella yleiskaava-alueen maankäyttöä kaikilta osin tasavertaisesti.

Otanmäki Mine Oy tulee hakemaan Otanmäen-Vuorokkaan alueille kaivoslain mukaista kaivospiiriä sen jälkeen kun malmien hyödyntämiseen liittyvät tutkimukset, kehittämistoimenpiteet ja teknis-taloudelliset suunnitelmat ja laskelmat on saatu laadittua. Kuvassa 1. on esitetty alustava näkemys kaivospiirin sijoittumisesta Otanmäen ja Vuorokkaan alueille. Kaivospiiri on karttakuvassa punaisella rasterilla ja nykyinen malminetsintäalue sinisellä rasterilla. Kaivospiiriin tulee pinta-alaltaan jonkin verran suurempi alue kuin mitä nyt on malminetsintäalueena. Kaivospiirin lopullinen aluekoko varmistuu myöhemmin. Kaivospiiriin alueelle tulee kaivostoimintaan liittyviä keskeisiä tukitoimintoja kuten mm. ajoramppi maanpinnalta kaivokseen, varastoalueita, aliurakoitsijoiden toimintaan liittyviä alueita ja maan- ja louheen läjitysalueita. Kaivospiirillä rajataan myös maanpinnalla se alue, jolle ei suositella muuta rakentamista mm. turvallisuusnäkökohtien johdosta.

Karttakuvassa on Otanmäen kaivoksen osalta esitetty vain sen itäosan kaivospiirin aluevaraus. Otanmäen ja Vuorokkaan kaivosten väliselle alueelle tulee kaivospiiri myös kapeana vyöhykkeenä. Tämä vyöhyke kuvaa maanalaisen yhdistunnelin paikkaa. Yhdystunnelilla tullaan yhdistämään Otanmäen ja Vuorokkaan kaivokset. Yhdystunneli mahdollistaa Vuorokkaan malmin siirron maanalla Otanmäen kaivokseen, jossa malmi murskataan ja nostetaan sitten maanpäälliseen hienomurskaamoon ja rikastamoon. Yhdystunnelista on jo lyhyt osuus louhittu aiemman kaivostoimijan toimesta. Kaivospiirin koko osayleiskaavan alueella on n. 145ha eli n. 7,5% kaava-alueen kokonaispinta-alasta.

Kuva. 1. Alustava suunnitelma Otanmäen-Vuorokkaan kaivosten kaivospiirin alueesta. Kaivospiirin alue punaisella rasterilla ja malminetsintäalueet sinisellä rasterilla. Osayleiskaavan rajaus esitetty mustalla katkoviivalla.

VASTINE

määräyksellä kieltänyt kaivostoimintaa eikä ennakolta sitovasti rajoittanut sitä, minkälaisia kaavoja Kajaani myöhemmin kaavoittaa.

Alueella ei ole voimassa kaivoslain (621/2011) 16 §:n mukaista kaivoslupaa (kaivospiiri). Kaivannaisteollisuuden kehittämisen kohdealueelle ei kohdistu maakuntakaavassa MRL:n 33.1 §:n (nyk. AKL) mukaista ehdollista rakentamisrajoitusta. Kaivostoiminnan käynnistäminen kehittämisperiaatemerkinän kohdealueella edellyttää kaivoslain (621/2011) ja ympäristönsuojelulain (527/2014) edellyttämiä myönteisiä lupapäätöksiä sekä YVA-lain (252/2017) mukaista ympäristövaikutusten arviointimenettelyä ja tarvittavaa alueen kaavalista tarkastelua maakunta- ja kuntakaavoituksessa. Maakuntakaavaselostuksen mukaisesti maakuntakaavassa esitetty kehittämispotentiaali on kuntakaavoitukseen eli yksityiskohtaisemman suunniteluun perustuva ja siten kunnan harkintavallassa.

MUISTUTUKSET	VASTINE
<p>Kaavaselostuksen sivulla 137 annetaan ymmärtää, että Otanmäen-Vuorokkaan kaivosten mahdollinen tuotannon aloitus voisi olla 15-25 vuoden päässä perustuen Tukesin lausuntoon. Tukesin arviot kaivostoiminnan aloituksesta malminetsintävaiheen jälkeen eivät sovellu Otanmäen-Vuorokkaan kaivoksiin, sillä malmivarat on jo paikannettu ja todennettu aiemman toimijan toimesta. Lisäksi Otanmäen ja Vuorokkaan kaivosten malmin hyödyntämiseen liittyvät teknologiat ovat jo olemassa ja testattu 32 vuotta jatkuneen toiminnan aikana. Kaivostoiminta voidaan aloittaa huomattavasti nopeammin Otanmäen-Vuorokkaan alueilla verrattuna mihin tahansa muuhun alkuvaiheen malminetsintähankkeeseen. Tämän hetken näkemys Otanmäen-Vuorokkaan kaivostoiminnan aloituksesta on 5-10 vuoden aikavälillä. Tässäkin lausunnossa aiemmin esille nostettu EU komission kriittisten ja strategisten metallien ja mineraalien hyödyntämisen tehostamiseen liittyvä asetus tulee lyhentämään Otanmäen-Vuorokkaan kaivosten tuotantoon saattamiseen kuluvaa aikaa.</p> <p>Lopuksi haluamme toistaa saman viestin, jonka olemme tuoneet esille jo aiemmissa lausunnoissamme eli kriittisiä ja strategisia metalleja ja mineraaleja sisältäviä malmeja ei voida louhia ja hyödyntää muualla kuin siellä minne geologiset prosessit ovat ne muodostaneet. Otanmäen-Vuorokkaan kaivosten malmin erityinen arvo perustuu laadultaan hyvään ja suureen malmimäärään, tunnettuun ja testattuun louhinta- ja erotusprosessiin ja kolmeen arvokkaaseen lopputuotteeseen, jotka taavat taloudellisesti kannattavan tuotannon vuosikymmeniksi eteenpäin.</p>	
Yksityishenkilön puolesta Metsänhoitoyhdistys Kainuu ry 6.3.2026	
<p>Kiinteistö [kiinteistötunnus ja kiinteistön nimi poistettu]</p> <p>Ensisijaisesti metsänomistaja vaatii, että hänen kiinteistönsä jätetään osayleiskaavan ulkopuolelle.</p> <p>Jos em. kiinteistö jää osayleiskaavan vaikutusalueelle, vaatimus on, että kiinteistöllä voidaan jatkaa normaalia metsätaloutta noudattaen metsälakia ja PEFC sertifiointikriteereitä. Metsänomistaja ei hyväksy kaavaehdotuksen mukaisia kieltoja toteuttaa avohakkuuta (M-5 alue).</p>	<p>Kiinteistön omistajalle on esitelty perustellen tämän kiinteistölle osoitetut merkinnät 24.2.2026 henkilökohtaisesti. Suullisesti kiinteistönomistajalla ei ollut kaavasta huomautettavaa vaan tämä totesi yleiskaavatasoisena asian olevan kunnossa, koska kiinteistö on metsätalousaluetta.</p> <p>Metsänhoitoyhdistyksellä on tiedossa, että metsälaki ohjaa metsänhoitoa osayleiskaavan maa- ja metsätalousvaltaisilla alueilla, jolloin yleiskaavan määräys ilmentää kaupungin toiveita metsänhoidolle maisemallisesti herkillä metsätalousalueilla. Kaupungin tavoitteena on, että näillä alueilla vältetään avohakkuuta. M-5-alueen kaavamääräys ei rajoita maanomistajan oikeuksia eikä metsänhoitoa alueilla. Muistutuksen vuoksi voidaan kaavamääräyksen sanamuotoa muuttaa muotoon "Metsän käsittely maisemassa selvästi erottuvilla alueilla ja tiestön varsilla tulisi tehdä avohakkuuta välttämättä." Muutos ei muuta kaavaratkaisua niin merkittävästi, että ehdotus tulisi asettaa uudelleen nähtäville. Asiaa selvennetään myös kaavaselostukseen.</p>